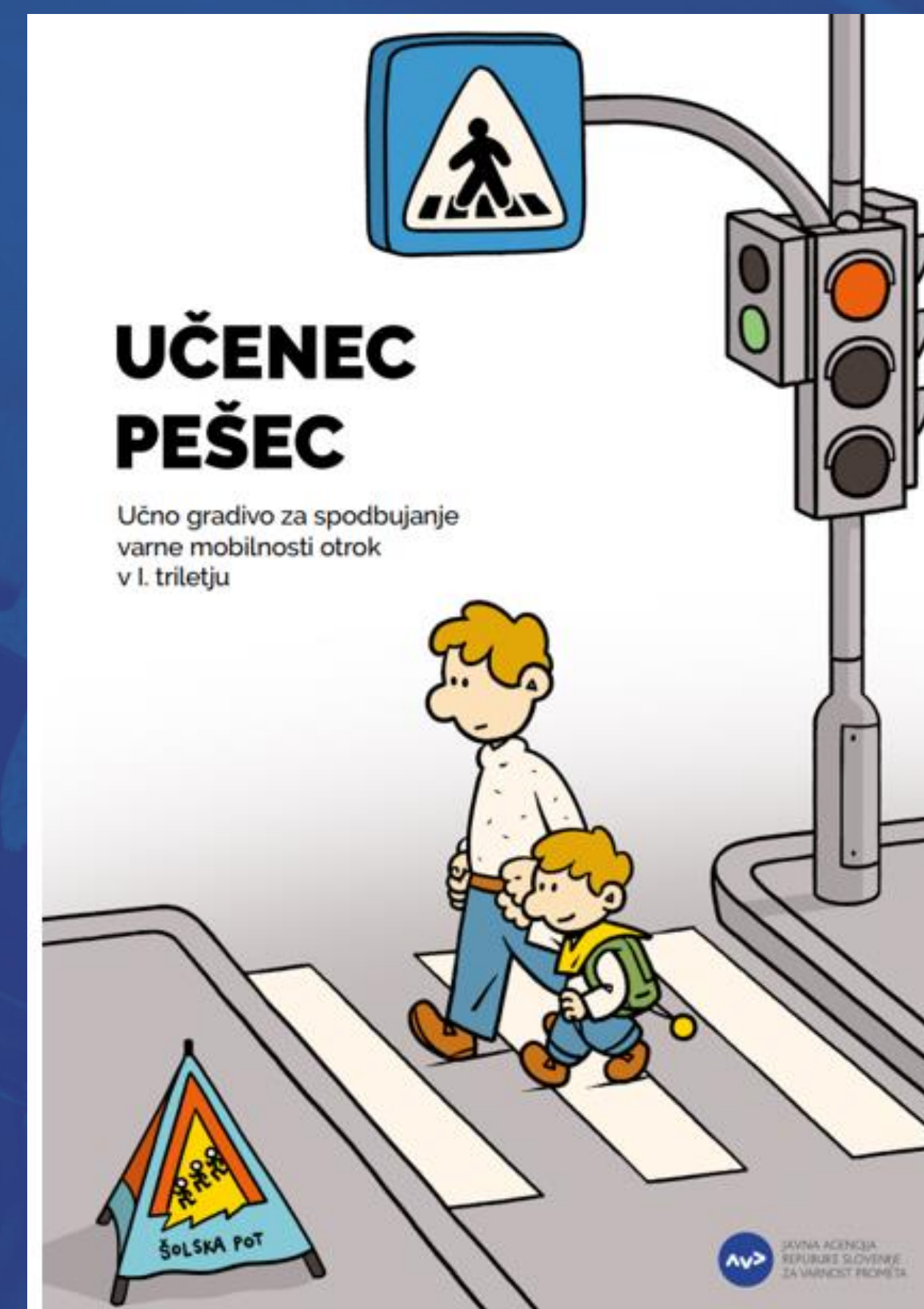

Preventivne akcije in trajnostna mobilnost v VIZ

(11.45 – 13.00: DELAVNICE Z RAZPRAVO UDELEŽENCEV)

dr. Irena Janžekovič Žmauc (AVP)

Laško, 23.3.2022

**vozi mo
pametno**
AGENCIJA ZA VARNOST PROMETA

av> JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

www.avp-rs.si

POMEN TRAJNOSTNE MOBILNOSTI:

- IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI ŽIVLJENJSKEGA PROSTORA NA URBANIH OBMOČJIH
- ZMANJŠANJE NEGATIVNIH VPLIVOV PROMETA NA OKOLJE
- **IZBOLJŠANJE PROMETNE VARNOSTI**
- MOBILNOST PREBIVALSTVA (tudi z odmaknjenih področij)

VARNOST UDELEŽENCEV V PROMETU

- Ne glede na tehnične ukrepe, ki se izvajajo, je učinkovitost varnosti v cestnem prometu odvisna predvsem od vedenja udeležencev samih.
- Pri tem imajo ključno vlogo izobraževanje, usposabljanje in izvajanje ukrepov. Vendar pa mora sistem varnosti v cestnem prometu upoštevati tudi človeške napake in neustrezno vedenje ter zanje predvideti čim bolj učinkovite popravljalne ukrepe – 100 % varnosti ni.
- Vsi sestavni deli sistema, zlasti vozila in infrastruktura, morajo biti zato čim bolj udeležencem v prometu prijazni, da se preprečijo in omejijo posledice takšnih napak za udeležence, zlasti za najranljivejše.

OTROCI KOT UDELEŽENCI V PROMETU

Najprej kot **sopotniki v avtomobilih**, nato kot **pešci** in kasneje tudi kot **kolesarji ali potniki na avtobusu, vlaku**.

Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Skrb za varnost otrok (spremstvo učencev na poti v šolo v 1. razredu, rumena rutica za učence 1. in 2. razreda, odsevna telesa za večjo vidnost, varnost šolskih poti...) je izjemnega pomena.

Učenci kolesarji – 2. in 3. triletje OŠ, SŠ

Dijaki mopedisti – SŠ (opravljanje izpita)

Otroci ali učenci na poti v šolo, ki je dokaj blizu njihovega doma, najpogosteje potujejo trajnostno. Trajnostni promet se poslužuje potovalnih načinov, ki imajo majhen negativen vpliv na okolje npr. hoja, kolesarjenje, avtobus.

UČENEC PEŠEC

Učno gradivo za spodbujanje varne mobilnosti otrok v I. triletju

Prometna vzgoja

pomeni načrtovano celovito vzgojo in izobraževanje za varno udeležbo v prometu.

S prometno vzgojo pričnemo že od rojstva otroka dalje ter nadaljujemo do konca življenja, ko izobražujemo različne udeležence v prometu.

- naj bi pokrivala vse vloge, v katerih se otrok v prometu znajde, sprva kot potnik, pešec, kolesar, kasneje pa morda tudi kot voznik motornega kolesa in avtomobila ter drugih motornih vozil.

Javna agencija za varnost prometa (AVP)

AVP izvaja regulatorne, razvojne, strokovne in druge naloge s področja voznikov in vozil, analitsko-raziskovalne naloge, na področju varnosti cestnega prometa, preventive, vzgoje, usposabljanja v cestnem prometu, neodvisno preiskovanje dejavnikov za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom ter strokovne naloge za pripravo in izvedbo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa.

Vizija 0

REPUBLIKA SLOVENIJA > osnovna šola

Kolesarska izkaznica

ime in priimek
datum rojstva
naslov prebivališča
kraj in datum
ravnateljica - ravnatelj

fotografija

PRAVILNO OPREMLJENO KOLO MORA IMETI:

- zavori, ki delujeta neodvisno na prednje in zadnje kolo,
- spredaj luč bele barve za osvetljevanje ceste (ponoči oziroma v pogojih slabe vidljivosti),
- zadaj rdečo luč in rdeč odsevnik,
- rumene odsevnike v pedalih,
- rumene bočne odsevnike,
- zvonec.

evidenčna številka

Vedno uporabljaj kolesarsko čelado!

DOVOLJUJEM VOŽNJO S KOLESOM V PROMETU.

kraj in datum podpis staršev

Statistični podatki – dosegljivost vizije 0

- **Preglednica 1: Število in delež umrlih otrok v starosti do 14 let v cestnem prometu, Slovenija (vir: AVP, 2022)**

Vrsta udeleženca	Umrli otroci (0-14) po letih					Delež umrlih otrok (0-14 let) glede na vse umrle v posamezni skupini prometnih udeležencev (%)				
	1980	1990	2018	2019	2020	1980	1990	2018	2019	2020
KOLESAR	4	5	0	1	0	4,9%	6,0%	0,0%	11,1%	0,0%
POTNIK	6	19	0	0	3	4,8%	14,4%	0,0%	0,0%	27,3%
PEŠEC	10	10	0	0	0	6,9%	9,3%	0,0%	0,0%	0,0%
MOTORNO KOLO	0	1	0	0	0	0,0%	5,9%	0,0%	0,0%	0,0%
SKUPAJ	20	35	0	1	3	4,0%	7,7%	0,0%	1,0%	3,8%

AVP - NACIONALNE PREVENTIVNE AKCIJE:

-V letu 2022:

[Pešci](#)

[Uporaba mobilnih telefonov](#)

[Vozniki enoslednih vozil](#)

[Varnost kolesarjev](#)

[Varnostni pas](#)

[Hitrost](#)

[Alkohol](#)

[Začetek šole in varnost otrok](#)

Evropski teden mobilnosti, Varnost voznikov e-skirojev

Varnost voznikov tovornih vozil in avtobusov

Svetovni dan kolesarjenja, Projekt Edward

Mednarodni dan strpnosti, Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč

Mednarodni dan invalidov

AVP - NACIONALNE PREVENTIVNE AKCIJE:

-V letu 2022:

Pešci

Uporaba mobilnih telefonov

Vozniki enoslednih vozil

Hitrost

**Varnost voznikov tovornih vozil
in avtobusov**

januar
prosinec

#VARNO brez telefona

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

februar
svečan

VARNO NA CESTI

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

marec
sušec

#VARNO z motorjem

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Webinar Varno z motorjem, brošura

AVP - NACIONALNE PREVENTIVNE AKCIJE:

-V letu 2022:

Varnostni pas

Varnost voznikov e-skirojev

Varnost kolesarjev

Hitrost

Vozniki enoslednih mot. vozil

Literarni natečaj

31 | april mali traven

RED JE VEDNO PAS PRIPET!

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

maj veliki traven

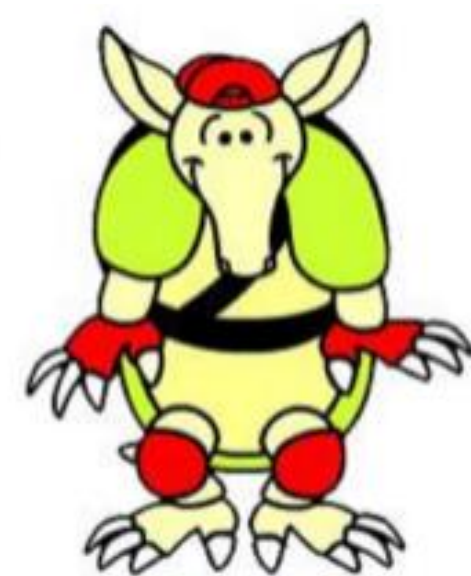
#VARNO s kolesom

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

junij rožnik

#VARNO v polejje

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Vozimo pametno! SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Mesto pregleda: _____ Datum: _____

Poročilo o pregledu kolesa

Ime in priimek uporabnika kolesa: _____

Številka in tip kolesa: _____

OBVEZNA OPREMA NA KOLESU ☐ a. Zvonec ☐ b. Luč za osvetljevanje ceste ☐ c. Rdeča luč, zadaj ☐ d. Rdeči odsevniki, zadaj ☐ e. Rameni odsevniki v pedalih ☐ f. Zadnja zavora ☐ g. Prednja zavora ☐ h. Božni odsevniki	VZDRŽEVANJE KOLESA ☐ Zavore ☐ Krmilo in ročice ☐ Pedala in pogon ☐ Ovir kolesa ☐ Pnevmatike ☐ Čiščenje in mazanje
---	--

Celada

PRIPOROČLJIVO

Štrnik verige
 Blatniki
 Ogledalo
 Prtljajnik

Pregledano kolo ni brezhibno. Ponovni pregled dne _____

Pregledano kolo je tehnično brezhibno in varno
 Nalepka "VARNO KOLO" izdana dne: _____

Podpis uporabnika kolesa _____ Žig _____ Krompirja za pregled koles _____

AVP - NACIONALNE PREVENTIVNE AKCIJE:

-V letu 2022:

Varnostni pas

Varnost voznikov tov. vozil

Varnost otrok in začetek šole

Hitrost

Varnost voznikov tovornih vozil

in avtobusov

ETM

30 | 31

avgust
veliki srpan

#VARNOSTNI PAS
varuje vas

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

30 | 31

avgust
veliki srpan

VI VOZITE
VI VOZITE
HVALA, KER VOZIS ZMERNO

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

september
kimavec

#VARNO
u solo

Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek	Sobota	Nedelja
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Napotki na poti

VEČJA HITROST VOŽNJE POMENI VEČJO VERJETNOST PROMETNE NESREČE IN HUIŠE POŠKODBE.

V NASELNIH ZMANJŠAN HITROST, PAZIM NA PEŠCE IN OTROKE, KI SO V PROMETU NAJLAŽJE RANLJIVI.

ČE SI DIVJAK, NISI JUNAK.

KOT SOPOTNIK VOZNIKA OPOZORI, MAJ VOZI PO OMEJENI, IN DA NE SPOROBAŠ K HITRI VOŽNJI.

UPOŠTEVANJE PRAVILA PREHODNI IN VARNOSTNO RAZDALJO.

BISTRO GLAVO VARIJAE ČELADA.

ČELADA MORAJO PO TAKMUJNOSTI VSI VOZNIKI IN POTNIKI NA MOTORNIH KOLESU IN MOPEJU. ZA KOLESARJE JE ČELADA OVIŠENA DO 18. LETA, VOZILU MAJ DO TUDI OPAKELI.

ČELADA MORAJO BITI PRAVE VELIKOSTI IN TISNO PRIPETA NA GLAVI. IZBEREN TAKIŠNO, DA MI JE VŠEČ.

NE UPORABLJAJ TELEFONA V PROMETU!

UPORABA TELEFONA MED VOŽNJO AVTA, MOTORNA IN KOLESA JE PREPOVEDANA, ZA KRŠITEV PLAČAŠ KAZEN.

MORILNI TELEFON ZMANJŠUJE MOJO POZORNOST NA PROMET IN DOGAJANJE OKOLI MENI.

PRI UPORABI TELEFONA JE MOJ REAKCIJSKI ČAS SO % DALJŠI.

TELEFON UPORABLJAJ, KO SE LAHKO POSVETIM POSOVNI DOMA, NA KLEPEL AVTUBUSU.

V PROMETU JE SLUŠI ZELO POMEMBNA, ZATO NE HOJIM SLESAK IN NE POUŠČAM GLASE, TUDI MED HOJAO NE.

PREMISLI, ALKOHOL UBIJA.

ALKOHOL IN DROGE INFI, MARIJUANA MOČNO VPLIVAJA NA ZAVZEMANJE IN RAVNANJE V PROMETU TER POVEČUJO TVEGANJE ZA HUIŠJO PROMETNO NESREČO.

ČE NAMERAVAM PITI ALKOHOL, PRAJ POSKOBIM ZA VAREN PRIHOD DOMOV. NIKOLI SE NE PELJEM Z VOZNIKOM, KI JE ZAUŽIL ALKOHOL ALI DROGE. RAJE POUKLEČEM STAREŠ, TAKSI ALI GREM NA AVTUBUS.

PRI 0,5 PROMILA ALKOHOLA SE VERJETNOST NESREČE POVEČA ZA 4-KRAT.

Napisala Marjeta Benčina, Ilustriral David Krančan. Poišči nas na www.avp-es.si in na socialnih omrežjih.

ULOMKI IN GEOMETRIJSKI LIKI

DELJIVOST, DELITELJI IN VEČKRATNIKI V MNOŽICI IN

SKUPNI DELITELJI IN VEČKRATNIKI

PRAŠTEVILO

SESTAVLJENO ŠTEVILO

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNOST PROMETA

Prvi koraki v svetu prometa

V pomoč starišem pri prometni vzgoji otrok

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNOST PROMETA

AVP - NACIONALNE PREVENTIVNE AKCIJE:

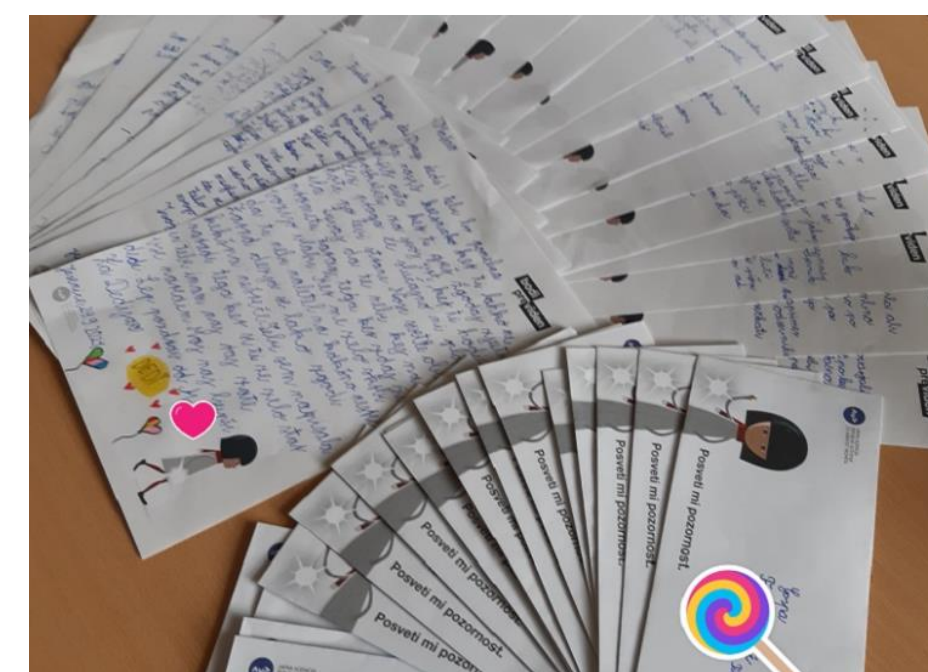
-V letu 2022:

Pešci

Uporaba mobilnih tel.

Alkohol

Varnost voznikov tov. vozil in avtobusov

PREVENTIVNI DOGODKI:

Preventivne dogodke izvajamo na lokalni ravni, šolah, nakupovalnih središčih in drugod. Preventivni dogodki so zasnovani tako, da so udeleženci aktivni, ter jih tako informiramo, osveščamo in usposabljammo za ustrezno varno ravnanje v prometu.

S konceptom posameznikove konkretne izkušnje na naših demonstracijskih napravah, posameznik pridobi novo izkušnjo, neravnovesje z obstoječimi prepričanji ter je tako pripravljen na sprejemanje novih informacij.

Šola izrazi zanimanje – **naprave naroči občinski SPV.**
Več informacij glede izvedbe lahko pridobite na spv@avp-rs.si

Naprave

Skidbike

Tehtnice za prikaz naletne teže

Vidko

Demo sedež

Stopko in fleksi

Alko set

Čelada

Spretnostni poligon

Zaletavček

Vrtavko

Simulator vožnje

AVP – MOŽNOSTI ZA PEDAG. DELAVCE:

- Informacije na spletnih straneh AVP
- Spletna učilnica (inf. za učitelje, naloge za učence, prezentacije)
- Brošure in učna gradiva, plakati (Učenec pešec, Cesta je razred zase, strip)
- Video gradiva (<https://www.avp-rs.si/preventiva/gradiva/oglasi-in-videj/>)
- Vpis v portal SPV
- Dogodki Jumicar, projekt Pasavček, izposoja demo naprav
- Delavnice Vozimo pametno (SŠ)
- Načrti šolskih poti (strokovna podpora, Smernice)

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNOST PROMETA

PORTAL SPV

išči...

- DOMOV
- OBČINSKI SPV
- ŠOLE IN UČITELJI
- NEVLADNE ORGANIZACIJE

AKTUALNO

14.03.2022 | Avtor: SPV 01-AVP
Varno z motorjem v novo sezono

08.03.2022
Povabilo k literarnemu natečaju in aktivnostim v okviru nacionalne preventivne akcije Hitrost in Vozniki enoslednih motornih vozil

02.03.2022 | Avtor: Slovenska Karitas
Smej se! 40 dni brez alkohola

Za več informacij, predloge, pobude pišite na prometna.vzgoja@avp-rs.si

PRISPEVEK PEDAGOŠKIH DELAVCEV:

- AKTIVNI NAČINI:
 - Prometne vsebine tekom pouka
 - Razredne ure, interesne dejavnosti, projekti
 - Dnevi dejavnosti – prometni dan
 - Roditeljski sestanki, pogovorne urice
- PASIVNI NAČIN:
 - oglasna deska, objava na spletni strani, e-pošta itd. z vsebinami, ki spodbujajo **starše in otroke k večji previdnosti v prometu.**

PRISPEVEK PEDAGOŠKIH DELAVCEV ZA VEČJO VARNOST V OKVIRU TM:

Svojo varnost lahko kolesarji POVEČAJO, če:

- vozijo tehnično brezhibno kolo
- dosledno upoštevajo prometne predpise (vožnja po kolesarski stezi, upoštevanje prednosti, prečkanje ceste na označenih prehodih za pešce, vožnja ob robu cestišča itd.) – IMETI MORAJO KOLES. IZKAZNICO
- uporabljajo kolesarske zaščitne čelade
- uporabljajo odsevne predmete in luči za boljšo opaznost na cesti
- previdno in preudarno ravnajo ter predvidevajo ravnanje drugih udeležencev v prometu

Svojo varnost lahko pešci POVEČAJO, če:

- so vidni v prometu (kresničke, odsevne površine, luč)
- uporabljajo ustrezne prometne površine za pešce (pločnik ...) in upoštevajo pr. pravila
- previdno in preudarno ravnajo ter predvidevajo ravnanje drugih udeležencev v prometu

Povečanje varnosti (so)potnikov - UPORABA JAVNEGA PREVOZA, SOPOTNIKI V VOZILIH:

- veliko učencev v šolo prihaja z avtobusi (trajnostni način), pravila vstopanja in izstopanja, čakanje na prometnih površinah, prometna pravila in varna hoja na poti do avt. postaje
- v šolo prihajajo tudi kot sopotniki v avtomobilu
- z vidika varnosti je pomembna uporaba varnostnega pasu in ustreznih otroških varnostnih sedežev
- AVP spodbuja varno vožnjo in pripetost vseh potnikov (NPA Varnostni pas, projekt Pasavček)
- učenci pot do šole nadaljujejo kot pešci – pomen prometne vzgoje

NAČRT ŠOLSKIH POTI:

- Smernice za šolske poti (e-oblika)
- Objava NŠP
- Vse OŠ
- Sodelovanje z občinskim SPV
- Varne poti – označene z zeleno barvo
- Nevarne poti – označene z redečo
- Identifikacija kritičnih točk in ustrezno ravnanje
- Oblikovanje in komunikacija NŠP staršem, otrokom, okolj

 818 (št. šol)

 329 (št. pripravljenih načrtov)

 130 (št. digitaliziranih načrtov)

 2673 (št. izpostavljenih točk)

Izberite občino

KOORDINATORJI PROMETNE VZGOJE:

- Prejemajo dopise AVP s pomembnimi informacijami
- Informacije prenesejo v kolektiv
- Zaželen na vsaki ustanovi (vrtec, OŠ, SŠ)
- Organizacija prometnih dni in prometnih vsebin, kolesarskih izpitov, nalaganje NŠP, sodelovanje z občinskim SPV, Policijo ...

- Pišite nam na prometna.vzgoja@avp-rs.si

Učenje na daljavo

Spletna učilnica za otroke

Prva triada

Zgodaj na kolo

- **Zgodaj na kolo – za mlajše otroke**
- **Naloge za učence – zgodaj na kolo**
- **Informacija za učitelje – zgodaj na kolo**
- **Križanka – zgodaj na kolo**

PROMETNA VZGOJA SE ZAČNE ZGODAJ ZA VARNO UDELEŽBO V PROMETU

- ✓ Začnemo v družini, od otrokovega 2. leta naprej (s pripenjanjem že v lupinici).
- ✓ Zajamemo vse vloge otroka: sopotnik, pešec, kolesar, voznik.
- ✓ Otrokom predstavljamo ustrezen vzor.
- ✓ V okviru formalnega izobraževanja od vrtca, oš, srednje šole, nato šole vožnje.
- ✓ Prometna vzgoja je zasnovana kot medpremetno področje, v ospredju so kompetence za varnejše sodelovanje v prometu.

PROMETNA VZGOJA IN IZHODIŠČA SPODBUJANJA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

- ✓ Učni načrti in kurikulum za vrtce omogočajo cilje vezane na promet in skrb za varnost, trajnostno mobilnost (npr. predmet spoznavanje okolja, družba in narava ...).
- ✓ Izobraževalni proces za spodbujanje tr. mobilnosti in večje varnosti v prometu lahko vključuje pedagoške pristope in metode kot so:
 - Akcijsko učenje (konkretna dejanja in aktivnost učencev)
 - Razvijanje kritičnega mišljenja (objektivne informacije, razumevanje vrednot in znanj, presojanje koristi, prednosti, nevarnosti in negativnih vplivov...)
 - Procesno orientiran pristop (učenje je proces, iskanje informacij in odkrivanje znanja v procesu učenja in poučevanja)
 - Reševanje problemov (iskanje rešitev v učnem procesu)
 - Projektno delo
 - Izkustveno učenje (na prostem, varnem okolju) ...

Varnost v prometu pogoj za TM

- ✓ Veliko otrok si želi v šolo hoditi s kolesom, a starše skrbi varnost otrok v prometu. Zato starši otroke pogosto raje vozijo v šolo z avtomobilom, kot bi jih pustili same na cesti. Otroci so tako prikrajšani za zdravstvene in socialne koristi aktivne hoje v šolo. Država in občina lahko zagotovi razmere na cestah, ki omogočajo varnejšo hojo, kolesarjenje, javni prevoz. **Pogoje za trajnostno mobilnost je možno izboljšati s kombinacijo infrastrukturnih, organizacijskih in ozaveščevalnih ukrepov.**
- ✓ Če poskrbimo za večjo varnost otrok v prometu, lažje spodbujamo trajnostno mobilnost.

IZHODIŠČNA VPRAŠANJA ZA DELAVNICO:

1. *Kako izvajate n.preventivne akcije in na ta način skrbite za varnost otrok? **Naštejte nekaj primerov aktivnosti v vašem zavodu, ki jih izvajate in se navezuje na varnost v prometu?** Kaj ste ugotovili? Kaj deluje? Kaj je pozitivnega?*
2. *Zapišite nekaj predlogov, idej za razvoj področja trajnostne mobilnosti v vašem VIZ zavodu z vidika skrbi za okolje in varnost otrok.*
3. *Kako lahko aktivnosti za spodbujanje večje varnosti v prometu prispevajo k razvijanju trajnostne mobilnosti?*

Hvala za vašo pozornost!

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

www.avp-rs.si